

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ начальника обласної
військової адміністрації
14.04.2023 № 91/2023-н

**Цільова соціальна програма
національно-патріотичного виховання у Хмельницькій області
на 2022-2025 роки**

Паспорт Програми

1	Ініціатор розроблення програми	Хмельницька обласна військова адміністрація
2	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	Указ Президента України від 18 травня 2019 року № 286/2019 “Про Стратегію національно-патріотичного виховання”
3	Розробник програми	Управління молоді, фізичної культури і спорту Хмельницької обласної військової адміністрації
4	Відповідальний виконавець програми	Управління молоді, фізичної культури і спорту Хмельницької обласної військової адміністрації
5	Учасники програми	Управління молоді, фізичної культури і спорту, департаменти освіти та науки, інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій, служба у справах дітей обласної військової адміністрації, Державний архів області, обласний краєзнавчий музей, Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, обласний центр комплектування та соціальної підтримки, військова частина А7034, обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, обласний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді, обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді, обласний науково-методичний центр культури і мистецтва, Державний центр естетичного виховання учнівської молоді, виконавчі органи місцевих рад, інститути громадянського суспільства
5	Термін реалізації програми	2022-2025 роки
6	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, усього, у тому числі:	3 494,0 тис. гривень: 2022 рік – 815,0 тис. грн; 2023 рік – 852,5 тис. грн; 2024 рік – 892,0 тис. грн; 2025 рік – 934,5 тис. гривень
7	Кошти місцевих бюджетів	відповідно до потреби
8	Кошти інших джерел	–

Загальні положення

Цільова соціальна програма національно-патріотичного виховання у Хмельницькій області на 2022-2025 роки (далі – Програма) базується на основі принципів національної самобутності, консолідації навколо спільного майбутнього, національної державності українського народу, захисту незалежності, територіальної цілісності України та формування спільних ціннісних орієнтирів через дієву участь у процесі розбудови держави.

Програма передбачає забезпечення комплексної системної і цілеспрямованої діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських організацій, закладів освіти, культури Хмельниччини щодо формування високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України.

Програма ґрунтується на аналізі стану національно-патріотичного виховання, враховує індикатори ефективності і ціннісні орієнтири, визначені Стратегією національно-патріотичного виховання, затвердженою Указом Президента України від 18 травня 2019 року № 286/2019, опирається на Концепцію Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року, схвалену розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 1233-р, враховує засади державної політики щодо відновлення, збереження та вшанування національної пам'яті про боротьбу та борців за незалежність України у ХХ столітті, визначені законами України “Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті”, “Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки”, “Про визнання пластового руху та особливості державної підтримки пластового, скаутського руху”, Постанови Верховної Ради України від 12 травня 2015 року № 373-VIII “Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді”.

Програма визначає головну мету, завдання, напрями та основну концепцію національно-патріотичного виховання, конкретизує шляхи, механізми та основні заходи з реалізації стратегічних завдань, їх виконавців, прогнозовані обсяги фінансового забезпечення.

Програма має відкритий характер і може доповнюватися (змінюватися) у встановленому законодавством порядку в разі, коли в період її виконання відбуватимуться зміни в законодавстві, державній політиці, реальній соціально-економічній ситуації в регіоні.

Визначення проблемних питань, на розв'язання яких спрямовано Програму

Оптимальний варіант розв'язання проблеми ґрунтується на основі принципів відкритості, рівності можливостей, реалістичності Програми, дієвому та

відповідальному підході до здійснення її заходів, а також безпосередньому залученні населення області до її виконання незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак.

Проблеми, які потребують розв'язання:

несистемний характер формування української ідентичності, громадянськості та національно-патріотичної свідомості громадян, особливо дітей та молоді;

наявність істотних відмінностей у системах цінностей, світоглядних орієнтаціях груп суспільства, населення, окремих громадян, унаслідок чого продукуються протилежні погляди на минуле і майбутнє нації;

наявність імперсько-тоталітарних рудиментів у суспільній свідомості, розбіжності уявлень про історичне минуле, викликаних століттями бездержавності, тоталітарною добою, голодоморами та політичними репресіями української духовно-культурної спадщини та історичної пам'яті, що створює підґрунтя для просування несумісних із незалежністю держави місцевих ідентичностей та мовних конфліктів;

недостатня поінформованість населення області про історичні факти героїчної боротьби та визволення від поневолення українського народу і здобуття незалежності України;

незавершеність процесу формування національного мовно-культурного простору, стійкості його ціннісної основи до зовнішнього втручання, відсутність сталої тенденції застосування української мови у сферах суспільного життя;

мала частка осіб, готових захищати територіальну цілісність держави;

наявний вплив держави-агресора в інформаційний, освітній, культурний простір України;

недостатній рівень охоплення населення, у тому числі дітей та молоді, проєктами та заходами з національно-патріотичного виховання;

низький рівень упровадження вже існуючих механізмів розвитку національно-патріотичного виховання на рівні об'єднаних територіальних громад області;

недостатня активність інститутів громадянського суспільства у сфері національно-патріотичного виховання;

недостатня кількість кваліфікованого кадрового потенціалу в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, закладах освіти для організації та здійснення заходів із національно-патріотичного виховання;

недостатній рівень фінансування напряму національно-патріотичного виховання на місцевому рівні.

Отже, існує потреба у впровадженні єдиного підходу у сфері національно-патріотичного виховання щодо формування української громадянської ідентич-

ності, що сприятиме єдності та консолідації суспільства у Хмельницькій області. Програма потребує міжгалузевої взаємодії та повинна передбачати заходи з урахуванням таких вікових категорій: діти (6-14 років), молодь (14-35 років), населення від 35 років.

Мета Програми

Метою програми є удосконалення та розвиток комплексної системи національно-патріотичного виховання шляхом формування та утвердження української громадянської ідентичності на основі єдиних суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність) і загальнолюдських цінностей, принципів любові і гордості за власну державу, її історію, мову, культуру, науку, спорт, усвідомлення громадянського обов'язку як світоглядного чинника, спрямованого на розвиток успішної країни та забезпечення власного благополуччя в ній; формування свідомого громадянина-патріота української держави, представника української національної еліти через набуття молодим поколінням національної свідомості, активної громадянської позиції, високих моральних якостей та духовних цінностей.

Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, строки та етапи виконання Програми

Вибір шляхів та засобів розв'язання зазначених проблем зумовлюється процесом консолідації та розвитку українського суспільства, сучасними викликами, що стоять перед Україною і вимагають подальшого вдосконалення системи національно-патріотичного виховання, що має набути характеру системної і цілеспрямованої діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, закладів освіти, інститутів, громадянського суспільства, громадян з формування у людини і громадянина високої національно-патріотичної свідомості, почуття відданості своїй державі.

Досягнення поставленої мети можливе лише шляхом здійснення системного та комплексного підходу до вирішення проблем національно-патріотичного виховання, залучення додаткових людських та матеріальних ресурсів.

Реалізація Програми передбачається на 2022-2025 роки.

Завдання Програми та результативні показники

Основними завданнями Програми є:

формування суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність);

виховання поваги до Конституції України, законів України, державних символів;

підвищення ролі української мови як національної цінності;

підвищення престижу служби у Збройних Силах України, готовності до захисту України та виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів та державного суверенітету України;

піднесення ролі громадянина у суспільно-політичному житті держави та становлення його як одного з ключових суб'єктів державної політики у сфері національно-патріотичного виховання;

оптимізація механізму скоординованої систематичної співпраці відповідних державних структур з інститутами громадянського суспільства та ініціативними групами, які здійснюють роботу у напрямі національно-патріотичного виховання;

підвищення професійної компетентності фахівців, що працюють у сфері національно-патріотичного виховання.

Перелік напрямів діяльності та заходів із визначенням шляхів їх реалізації та джерел фінансування наведено у додатку до Програми.

Очікувані результати виконання Програми

Виконання Програми забезпечить:

удосконалення та розвиток ефективної цілісної системи національно-патріотичного виховання;

системні та узгоджені дії органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, спрямовані на відродження та впровадження національно-патріотичного виховання молоді;

формування та утвердження української громадянської ідентичності, шляхом налагодження системної освітньої, виховної, інформаційної роботи;

розвиток інститутів громадянського суспільства національно-патріотичного спрямування, підвищення соціальної і громадянської активності дітей та молоді;

усвідомлення особистої відповідальності громадянами України за дотримання вимог Конституції та законів України, у тому числі щодо військового обов'язку, посилення спроможності протистояти зовнішнім і внутрішнім загрозам та викликам;

соціально-економічне, духовне та культурне зростання держави, підвищення її національної безпеки та обороноздатності, консолідацію українського суспільства навколо державотворчих процесів;

відродження та формування спільної історичної пам'яті, досягнення компліментарності поглядів на минуле різними соціальними, регіональними та етнічними групами.

Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію та контроль за виконанням Програми покладено на управління молоді, фізичної культури і спорту обласної військової адміністрації, яке систематично здійснює обґрунтовану оцінку результатів виконання Програми та, у разі потреби, розробляє пропозиції щодо доцільності продовження, внесення додаткових заходів, завдань, обсягів і джерел фінансування, переліку виконавців, строків виконання Програми тощо.

Управління молоді, фізичної культури і спорту обласної військової адміністрації після завершення бюджетного періоду та закінчення визначеного терміну дії Програми подає на розгляд уповноваженому органу підсумковий звіт про результати її виконання.

Фінансове забезпечення Програми

Фінансування Програми здійснюватиметься за рахунок коштів обласного бюджету.

Орієнтовний обсяг фінансування Програми становить 3 494,0 тис. грн, у тому числі за роками: 2022 рік – 815,0 тис. грн; 2023 рік – 852,5 тис. грн; 2024 рік – 892,0 тис. грн; 2025 рік – 934,5 тис. гривень.

Обсяг видатків, необхідних для виконання Програми, визначається щороку з урахуванням можливостей обласного бюджету на відповідний рік.

Фінансове забезпечення заходів, передбачених цією Програмою, здійснюватиметься відповідно до вимог законодавства у межах видатків, передбачених в обласному бюджеті для її реалізації на відповідний рік, і може коригуватися під час його виконання.

Керівник апарату
адміністрації

Оксана ВЖЕШНЕВСЬКА